

Revisionsplan 2020

Fastställd 2020-01-23

Innehållsförteckning

Innehåll

1.	Revisorernas uppdrag	3
1.1	Samordnad revision	3
1.1.1	Revisionens mål	4
1.1.2	Revisionsplan	4
2.	Grundläggande granskning	4
2.1	Löpande granskning av nämndernas interna styrning och kontroll	4
2.2	Nämnddialoger	5
2.3	Information	5
2.4	Studiebesök	6
2.5	Fördjupade granskningar	6
	Granskning av interbanken	6
	Granskning av IT-säkerhet	7
	Granskning av investeringar i Tekniska nämnden	7
	Granskning av äldreomsorgsnämndens budgetprocess och ekonomistyrning	7
	Granskning av biblioteksverksamheten	8
	Granskning av arbetet mot våld i nära relationer	8
	Granskning av kommunens arbete med verksamhetsutveckling	9
2.6	Uppföljning av tidigare granskningar	9
2.7	Granskningar som kan genomföras i ett senare skede	9
3.	Redovisningsrevision	10
3.1	Löpande granskning av nämndernas interna styrning och kontroll kopplat till redovisningsrevisionen	10
3.2	Granskning av delårsbokslut och delårsrapport	10
3.3	Granskning av årsbokslut och sammanställd redovisning	11
4.	Lekmannarevisorer	12
5.	Övriga uppdrag	12

1. Revisorernas uppdrag

Revisionen i kommunen utförs av de förtroendevalda revisorerna och deras sakkunniga biträden. I Södertälje kommun biträds revisorerna av EY.

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionsred i kommunal verksamhet. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda politiker.

För att kunna ge underlag till ansvarsprövningen granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden.

Revisorerna granskar också kommunens samlade verksamhet i förvaltning och företag ur ett övergripande ägarperspektiv. I detta ingår även kommunstyrelsens uppsiktsplikt över de kommunala företagen. Vidare ska bedömas om resultaten i delårsrapporten och årsboks slutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin under perioden.

Revisorerna prövar om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- nämndernas interna kontroll är tillräcklig

Revisorernas bedömningar lämnas i revisionsberättelsen.

Revisionen har också en främjande roll och ska genom sina granskningar bidra till att fullmäktiges mål och uppdrag fullföljs. Insatserna ska präglas av en god dialog med kommunens politiska och administrativa ledning.

1.1 Samordnad revision

Samordnad revision av kommunen och dess bolag är ett viktigt instrument för ägarens, det vill säga kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning. Lekmannarevisorerna i bolagen utses bland de förtroendevalda revisorerna. Dessa granskar den verksamhet som bedrivs i bolagen. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande ägar-/styrperspektiv där kommunstyrelsens uppsikt är ett viktigt inslag.

Lekmannarevisorernas uppgift i de kommunala bolagen är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från bolagsstämman följs. Granskningen ska ske enligt god sed och resultera i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för bolagsstämman via bolagens styrelser. Granskningsrapporten ska även fogas till revisionsberättelsen för kommunen och överlämnas till fullmäktige. Revisionen arbetar också för att få granskningsrapporterna mer formellt framställda och också att dessa ska bli en del av bolagens årsredovisningar.

1.1.1 Revisionens mål

Målen i granskningen är att:

- Genomföra revisionsinsatser med en hög kvalitet som bidrar till förbättringar och en ökad effektivitet i Södertälje kommuns verksamheter.
- Använda de tilldelade resurserna så effektivt som möjligt.
- Leva upp till god revisionsmedvetenhet i kommunal verksamhet och till kommunallagens intentioner.

1.1.2 Revisionsplan

Planering är en viktig del i revisionsprocessen. Revisionens resurser är begränsade och måste användas effektivt. Granskningarna inriktas därför på väsentliga områden där det kan finnas risk att väsentliga fel uppstår som kan påverka verksamheternas inriktning, förvaltning och redovisning. Med detta som utgångspunkt tillsammans med de direktiv som ges till nämnderna i Mål och Budget samt revisorernas kunskap från tidigare granskningar har väsentliga granskningsområden identifierats.

Den årliga granskningen bygger på en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt för att kunna bedöma om nämnder och styrelser har en tillfredsställande styrning och intern kontroll. Den årliga granskningen kan delas upp i grundläggande granskning, som omfattar alla nämnder och styrelser, samt fördjupad granskning, som omfattar specifika områden där revisorerna vill ha fördjupad kunskap och där tillräckliga revisionsbevis inte kan erhållas inom ramen för den grundläggande granskningen.

Revisionsplanen är revisorernas verksamhetsplan för 2020. Förändringar i planen kan komma att ske till följd av förändringar i omvärlden eller verksamhetens utveckling.

2. Grundläggande granskning

2.1 Löpande granskning av nämndernas interna styrning och kontroll

Revisionen följer löpande nämndernas arbete. Bevakningsansvaret är fördelat mellan revisorerna enligt följande:

- a. Kommunstyrelsen
Samtliga bevakar kommunstyrelsens protokoll och handlingar. Särskilt ansvar har Christer Björk, Elisabet Komheden, Bo Fredriksson och Sören Lekberg
- b. Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Omsorgsnämnden
Sören Lekberg (gruppledare), Ester Rudolfsson Mattsson, Erik Andersson
- c. Socialnämnden, Äldrenämnden
Elisabet Komheden (gruppledare), Christer Björk, Lena Haapala
- d. Tekniska nämnden, Stadsbyggnadsnämnden och Miljönämnden

Bo Fredriksson (gruppledare), Simon Simonsson, Ackad Barsom

- e. Överförmyndarnämnden, Kommundelsnämnderna, Valnämnden
Severios Halef (gruppledare), Lill Kindgren, Karin Westin Granat

2.2 Nämnddialoger

En del i den grundläggande granskningen är dialogmöten med nämnderna där revisorerna träffar företrädare för nämnderna. Inför respektive möte får nämnden skriftliga frågor kring vad revisorerna vill informera sig om. Följande generella frågor kommer att behandlas för samtliga nämnder:

- Hur har KFs övergripande mål brutits ned i relevanta mål för nämndens verksamheter, samt hur mäts måluppfyllelsen för dessa mål och återrapporteras till fullmäktige?
- Hur ser nämndens/styrelsens prognos ut för måluppfyllelse 2020 för verksamhet respektive ekonomi samt vilka åtgärder planeras utifrån målavvikelse?
- Har nämnden en aktuell riskanalys som grund för planeringen? Vilka åtgärder är planerade för att möta dessa risker?
- Finns det en aktuell delegationsordning som är känd och följer nämnden upp att delegationsordningen följs? Är delegationsordningen ändamålsenlig ur internkontrollsynpunkt?
- Hur säkerställs att nämndens/styrelsens beslut blir klara, tydliga och dokumenterade?
- Vilka effekter bedöms det få på verksamheten att barnkonventionen blivit lag?
- Vilka utvecklingsfrågor står högst på agendan?

Inför varje möte tas specifika frågeställningar som är relevanta ur revisorernas synvinkel fram. Dessa skickas till respektive nämnd i god tid innan mötena hålls.

Nämnddialogerna ger, tillsammans med andra granskningsaktiviteter, underlag till ansvarsprövningen. De ger också underlag till att uppdatera väsentlighets- och riskanalysen och planeringen av revisionsarbetet kommande år. EY svarar för dokumentation och sammanfattning av träffarna.

2.3 Information

Ett sätt att följa verksamheten inom områden som bedöms väsentliga är att till revisorernas månatliga sammanträden bjuda in ansvariga förtroendevalda och tjänstemän för information. Under 2020 kan exempelvis följande personer komma att bjudas in:

- Stadsdirektören
- Koncern-VD
- VD för Telge Fastigheter

- VD Söderenergi
- Ny ekonomidirektör
- Ny chef för äldreomsorgen
- IT-chef
- Ansvariga för projekt dataskyddsförordningen (GDPR)
- Kommunjurist

Informationstillfällena förbereds av EY som också svarar för dokumentationen. Dessa utgör också ett underlag vid ansvarsprövningen.

2.4 Studiebesök

Studiebesök planeras ske i någon/några verksamheter under året.

2.5 Fördjupade granskningar

Utifrån revisorernas risk- och väsentlighetsanalys har för närvarande följande fördjupningsgranskningar planerats för 2020.

Granskning av interbanken

Bakgrund	Kommuner och landsting ska enligt Kommunallagen förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen. Till detta kommer lagens regler avseende kommunstyrelsens uppsiktsplikt.
Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att bedöma om internbanken har ändamålsenliga rutiner och en tillräcklig intern kontroll för att säkerställa att verksamheten inom banken genomförs i enlighet med reglerna i kommunallagen och med kommunens styrande dokument samt huruvida dessa styrande dokument är tydliga och adekvata. Vidare är syftet att bedöma om samarbetet mellan kommunen, Huddinge och Botkyrka inom internbanken är tydligt och ändamålsenligt vad gäller ansvars- och rollfördelning. Granskningen omfattar dels kommunens styrande dokument vad gäller finansverksamhet dels en granskning av internbankens egna rutiner, interna kontroll och följsamhet till styrande dokument och samt även granskning av det samarbetsavtal mellan kommunen, Huddinge och Botkyrka kommun avseende en gemensam internbank.
Ansvarig nämnd	KS
Intervjuer	Ansvariga tjänstepersoner
Ungefärlig tidplan	Jan – mars 2020

Granskning av IT-säkerhet

Bakgrund	Södertälje kommun och dess olika nämnder hanterar stora mängder digital information. Detta ger många nya möjligheter i form av effektivare förvaltning och uppföljning och utökad service till medborgare, samtidigt som risker uppstår när informationen inte hanteras ändamålsenligt. För att uppnå god informationssäkerhet krävs att styrningen och arbetet bedrivs på ett sådant sätt att informationen är tillgänglig, riktig, har tillräckligt starkt skydd samt är spårbar.
Syfte och inriktning	Granskningens syfte är att bedöma om det finns brister i kommunens interna kontroll kopplat till säkerställande av att arbetet med IT- och informationssäkerhet är ändamålsenligt. Vidare är syftet också att bedöma i vilken omfattning styrelse och nämnder styr och följer upp arbetet på området. Denna granskning fungerar som en uppföljning på informationssäkerhetsgranskningen från 2017.
Ansvarig nämnd	KS
Intervjuer	Granskningsmöten med relevanta personalkategorier
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

Granskning av investeringar i Tekniska nämnden

Bakgrund	Revisionen av Tekniska nämnden har tidigare påvisat brister i den interna kontrollen kopplat till investeringar. Även kommunstyrelsen har i sin uppsiktsrapport noterat sådana brister.
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma Tekniska nämndens interna kontroll kopplat till investeringar. Ett antal investeringsprojekt väljs ut och granskning sker av hur nämnden beslutar om projekten och sedan kontinuerligt följer upp utfall mot beslut och budget. Granskning sker av protokoll och handlingar i form av kalkyler, verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser, månadsrapporter, etc. Intervjuer sker också med nämndpresidium och ledande tjänstemän.
Ansvarig nämnd	Tekniska nämnden
Intervjuer	Granskningsmöten med relevanta personalkategorier
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

Granskning av äldreomsorgsnämndens budgetprocess och ekonomistyrning

Bakgrund	I delårsrapporten per 30 augusti 2019 prognosticeras nämndens resultat till ett underskott på knappt 70 mnkr. En stor del av underskottet härleds till hemtjänsten (-49 mnkr). Äldreomsorgsnämnden är bland de nämnder där ökningen av antalet anställda varit allra störst under 2019 och samtidigt har köp av hemtjänst från privata aktörer ökat med ca 17 mnkr.
----------	---

Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för att bedöma om äldreomsorgsnämnden utformat en styrning som säkerställer en ändamålsenlig budgetprocess.
Ansvarig nämnd	Äldreomsorgsnämnden
Intervjuer	Ansvariga tjänstepersoner samt nämndens presidium
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

Granskning av biblioteksverksamheten

Bakgrund	<p>Folk- och skolbibliotek tillhör kommuners lagstadgade verksamheter. Bibliotekslagen föreskriver bland annat att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Folkbibliotek ska vara tillgängliga för alla - Barn och ungdomar, nationella minoriteter, personer med annat modersmål än svenska samt personer med funktionsnedsättning ska prioriteras - Elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek - Kommunen ska anta en biblioteksplan <p>I Södertälje finns det sex folkbibliotek samt skolbibliotek.</p>
Syfte och inriktning	Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag för att bedöma om folkbiblioteksverksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och utifrån gällande lagstiftning.
Ansvarig nämnd	Kultur- och fritidsnämnden
Intervjuer	Kontorschef samt chefer vid respektive bibliotek
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

Granskning av arbetet mot våld i nära relationer

Bakgrund	<p>Våld i nära relationer beskrivs av Socialstyrelsen som ett omfattande samhällsproblem och ett hot mot utsatta personers, oftast kvinnors och barns, mänskliga rättigheter. Varje år utsätts ca 75 000 kvinnor för våld av sin partner eller tidigare partner. Samtidigt bedöms var tionde barn ha upplevt våld i hemmet. Att utsättas för våld i nära relationer får stora konsekvenser och utsatta behöver ofta vård, omsorg och skydd på både kort och lång sikt.</p> <p>I Mål och budget anges våld i nära relationer som ett angeläget område för den kommunala verksamheten. En handlingsplan finns från 2016.</p>
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om kommunen har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet mot våld i nära relationer
Ansvarig nämnd	Socialnämnden

Intervjuer	Kontorschef samt avdelningschefer och enhetschefer inom relevanta verksamheter
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

Granskning av kommunens arbete med verksamhetsutveckling

Bakgrund	En verksamhetsutveckling som har fokus på ett ständigt förbättringsarbete är väsentligt för alla kommunens verksamheter. Tidigare fanns det en strategisk styrning av verksamhetsutvecklingen via det s.k. "Växthuset" utifrån konceptet lean. Utifrån revisorernas riskanalys är det angeläget att granska hur verksamhetsutveckling bedrivs idag.
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen och nämnder har säkerställt att det finns ett strukturerat arbete med verksamhetsutveckling. Arbetet tar sin utgångspunkt i bland annat verksamhetsutvecklingsstrategi avseende målsättningar, kompetens och metoder.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen och två andra nämnder
Intervjuer	Relevanta tjänstepersoner i linjen och i staber.
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

2.6 Uppföljning av tidigare granskningar

En väsentlig del i revisionens arbete är att följa upp tidigare granskningar för att se vilka resultat som granskningarna har givit. Under 2020 kommer följande granskningar följas upp (från 2018) för att se vilka åtgärder som vidtagits samt hur statusen är idag:

- Ärendeberedningsprocess och beslutsunderlag
- Intern kontroll mutor, bestickning, korruption
- Bolagsstyrning
- Hemtjänst
- Skolskjutsar

2.7 Granskningar som kan genomföras i ett senare skede

Fördjupade granskningar övervägs också inom följande områden:

- Kommunens arbete med Agenda 2030
- Arbetsmiljöarbetet
- Dataskyddsförordningen
- Utskrivningsklara patienter från sjukhus

- Försäkringsskydd för kommunen och koncernbolagen

3. Redovisningsrevision

3.1 Löpande granskning av nämndernas interna styrning och kontroll kopplat till redovisningsrevisionen

Granskningen av intern kontroll i redovisningsrevisionen syftar till att kontrollera om rutiner och kontroller är tillräckliga för att säkerställa att den löpande redovisningen och årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel.

I planeringsfasen sker en dokumenterad väsentlighets- och riskanalys avseende den ekonomiska redovisningen. Med hjälp av analysen inriktas revisionen mot de områden där risken för väsentliga fel är störst. Utvalda rutiner granskas genom en kombination av analytisk granskning och substansgranskning.

Utöver denna granskning sker ett antal andra granskningsinsatser t ex:

- Kontroll av väsentliga förändringar i redovisningsprinciperna jämfört med tidigare år
- Analys av konton genom stickprov. Exempel på konton som granskas är:
 - konton med stora/oväntade budgetavvikelser eller där risken för fel kan vara stor
 - förtroendekänsliga konton (t ex konsultkostnader, representation, resor)
 - andra väsentliga konton (t ex juridiska konsultationer)
- Översiktlig granskning av skatter och avgifter
- Granskning av att räkenskapsmaterialet uppfyller de krav som ställs i lagstiftning och god sed

3.2 Granskning av delårsbokslut och delårsrapport

Revisorerna ska enligt lagens krav granska en delårsrapport omfattande minst 6 månader, högst 8 månader, enligt *God ekonomisk hushållning i kommuner och landsting*. Granskningen inriktas på att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges mål för den ekonomiska förvaltningen. Granskningen innefattar även kontroller av att kommunens delårsrapport överensstämmer med anvisningarna i lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från rådet för kommunal redovisning.

Granskningsresultaten vid delårsbokslutet utgör en viktig information inför granskningen av årsbokslutet. Resultat från granskningen sammanfattas i en skriftlig presentation och ett underlag för uttalande om delårsrapporten till fullmäktige.

3.3 Granskning av årsbokslut och sammanställd redovisning

Granskning av årsredovisningen syftar till att bedöma om årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens resultat och ställning d v s att

- tillgångar och skulder existerar och avser kommunen
- tillgångar och skulder värderats och klassificerats rätt
- kommunens samtliga tillgångar och skulder redovisats
- inkomster och utgifter i allt väsentligt periodiserats korrekt och avser verksamhetsåret
- årsredovisningen är upprättad enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed enligt de regler och anvisningar som finns för kommuner

Granskningen syftar även till att bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med fullmäktiges beslutade mål med avseende på god ekonomisk hushållning. Granskningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse och nämndernas verksamhetsberättelser
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Investeringsredovisning
- Sammanställd redovisning

Utgångspunkter är den väsentlighets- och riskanalys som upprättas vid granskning av internkontroll. Resultat från granskningen sammanfattas i skriftlig rapport och i det slutliga uttalandet i den årliga revisionsberättelsen.

4. Lekmannarevisorer

Lekmannarevisorer och suppleanter för 2020 föreslås enligt följande (samma som för 2019):

	Ordinarie	Suppleanter
Telge Förvaltnings AB	Christer Björk	Elisabet Komheden
Telge AB	Christer Björk	Sören Lekberg
	Elisabet Komheden	Bo Fredriksson
Telge Bostäder AB	Bo Fredriksson	Lill Kindgren
	Ester Rudolfsson Mattsson	Severios Halef
Telge Fastigheter AB	Severios Halef	Karin Westin Granat
Telge Nät AB	Ackad Barsom	Ester Rudolfsson Mattsson
Telge Hovsjö AB	Bo Fredriksson	Lill Kindgren
	Ester Rudolfsson Mattsson	Severios Halef
Södertälje Hamn AB	Sören Lekberg	Karin Westin Granat
Tom Tits Experiment AB	Simon Simonsson	Lena Haapala
Telge Inköp AB	Karin Westin Granat	Ackad Barsom
Telge Återvinning AB	Ester Rudolfsson Mattsson	Erik Andersson
Telge Energi AB	Erik Andersson	Bo Fredriksson
Telge Tillväxt AB	Lena Haapala	Christer Björk
Söderenergi AB	Christer Björk	Sören Lekberg
Kostern 13 i Södertälje	Christer Björk	Elisabet Komheden

5. Övriga uppdrag

Elisabet Komheden förtroendevald revisor i Samordningsförbundet Södertälje. Lena Haapala revisor i stiftelsen Barnens dag. Christer Björk revisor i Föreningsarkivet.